

ВРЕМЕНСКА НЕПОГОДА: ГРАД

ПРОЦЕНА УМАЊЕЊА ПРИНОСА КУКУРУЗА

Град утиче на смањење приноса кукуруза на три начина:

- смањење броја биљака,
- директна штета и
- губитак листова на биљакама (дефолијација).

Свако оштећење биљака смањује способност биљака да се одупре коровима, али највећи губици настају губитком листова – дефолијација, нарочито у фази опрашивања.

До фазе раста и развића ББЦХ 16 или В6 (САД) - штете које настају губитком листова су мале и најчешће се огледају у смањењу популације. У фази ББЦХ 16 (В6) врх раста се подиже изнад површине земљишта.

Таб.1. Стадијум развића до ББЦХ 20 – део табеле ББЦХ за кукуруз

Главни стадијум 1: Развитак листова

10 први лист избија из колеоптила

11 први лист развијен

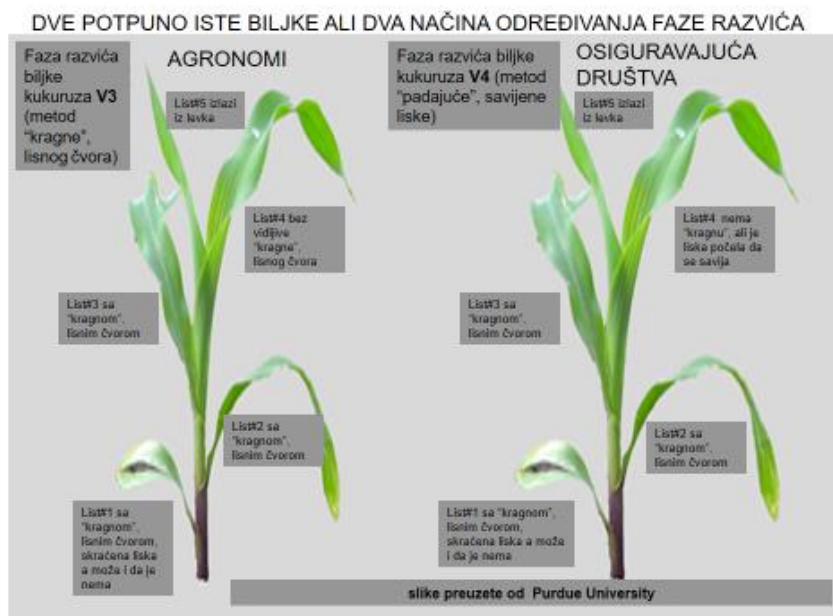
12 2 листа развијено

13 3 листа развијено

наставак развоја листова, четврти, пети...

19 9 и више листова развијено

Лист је развијен када му је видљив језичак или када је видљив врх наредног листа.

Слика 1. Одређивање фазе развића код кукуруза: агрономи и осигурање

У фази ББЦХ 16 или В6 кукуруз има корен у дубини од 35-40 цм и око 1м у пречнику. Врх раста је изнад земље и започиње издуживање интернодија и раст стабљике у висину.

Утврђивање губитка приноса са губитком листова

Губитком листова имамо следећу ситуацију:

- губитак фотосинтетске активне површине,
- смањење способности производње суве материје, нижи принос.

Ово не посматрамо на нижим листовима него на активним горњим листовима. Са губитком горњих листова доњи се поново „активирају“ али са мањом способношћу стварања суве материје.

Кораци које предузимамо у процени штете на парцели су:

1. фаза развића биљака – фаза раста.
2. утврђивање губитка листа – лист је потпуно изгубљен уколико ни један његов део није остао на стабљаци, ако је остала 1/3 листа на стабљаци није изгубљен лист.
3. Уколико смо ово утврдили користи се табела бр.2 (у наставку).

Таб. бр. 2 Процент умањења приноса зрна у зависности од процента губитка лисне масе

Faza rasta	Procenat uništenih/izgubljenih listova													
	10	15	20	25	30	35	40	45	50**	55	60	65	70..	100
7 listova	0	0	0	0	0	0	1	1	2	3	4	4	5	9
8 listova	0	0	0	0	0	1	1	2	3	4	5	5	6	11
9	0	0	0	1	1	2	2	3	4	5	6	6	7	13
10	0	0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	16
11	0	0	1	1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	22
12	0	0	1	2	3	4	5	7	9	10	11	13	15	28
13*	0	1	1	2	3	4	6	8	10	11	13	15	17	34
14	0	1	2	3	4	6	8	10	13	15	17	20	22	44
15	1	1	2	3	5	7	9	12	15	17	20	23	26	51
16	1	2	3	4	6	8	11	14	18	20	23	27	31	61
17	2	3	4	5	7	9	13	17	21	24	28	32	37	72
18	2	3	5	7	9	11	15	19	24	28	33	38	44	84
19-21 list	3	4	6	8	11	14	18	22	27	32	38	43	51	96
Metličenje	3	5	7	9	13	17	21	26	31	36	42	48	55	100
Svilanje	3	5	7	9	12	16	20	24	29	34	39	45	51	97
Braon svila	2	4	6	8	11	15	18	22	27	31	36	41	47	90

Нпр. Ако је у фази 13 листова (*) дошло до губитка 50 % листова (**) пројектовани принос се смањује за 10% (боја жута).

Напомена: у примеру коришћење ове табеле није у обзир узет планиран и оставарен склоп на парцели већ само губитак листова као помоћ при процени потенцијалне штете.